

Memòria històrica. Albert Curto i Laura Tienda recullen a 'Ramon Borrell, la crònica d'un temps' una selecció d'imatges d'un dels fotògrafs ebrencs més rellevants del s. XX

Miting tradicionalista a la plaça de bous de Tortosa, a Remolins, l'any 1933.

FOTO: CEDIDA

Cròniques fotogràfiques de la Tortosa antiga

ROSER REGOLF CAZORLA
TORTOSA

El vapor Anita deixant el seu pes, per primer cop, sobre l'aigua de l'Ebre. Capturant aquest instant, el fotògraf Ramon Borrell testimoniava un esdeveniment molt pronunciat durant anys. Considerat el fotoperiodista ebrenc per excel·lència durant les primeres dècades del segle XX, Borrell testimoniava esdeveniments polítics, socials, festius i religiosos que passaven pels carrers de Tortosa i les Terres de l'Ebre.

Avui l'obra de Ramon Borell compta amb més de 3.000 plaques de vidre amb imatges periòdiques recollides a l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre, des d'on li han volgut retre homenatge amb 'Ramon Borrell, la crònica d'un temps', una selecció de 40 imatges que Albert Curto i Laura Tienda recullen per preservar la seva memòria. L'obra inclou, entre moltes altres, imatges de les obres de construcció del canal de l'Esquerre de l'Ebre, la visita de la infanta

Isabel de Borbó, l'avarament del vapor Anita, la festa de l'Arbre o les regates a l'Ebre que es feien a les festes de la Cinta.

«En aquell moment el fotògraf tradicional es dedicava a captar imatges en un estudi, però Borrell va voler sortir al carrer i captar allò que passava al seu voltant. Per això a poc a poc la seva afició va passar a ser una professió», explicava Albert Curto, historiador i director de l'Arxiu Comarcal. En el seu temps Borell era dels fotògrafs més representatius de la zona, ja que plasmava sobre el paper allò que passava als carrers. A més, va ser ell qui va portar les fotografies de les tradicions del sud de Catalunya més enllà dels límits de les Terres de l'Ebre, gràcies a les seves col·laboracions amb publicacions gràfiques de renom de l'època com La Actualidad o La Hormiga de Oro.

A més de les festes que perduren o que s'han perdut, les seves imatges també reflecteixen el dia a dia dels nostres avantpassats. Curto, creador del recull de foto-

Festa de l'aviació el 1913 amb l'aviador Lucien Demazel preparat per fer un vol acrobàtic d'exhibició a Tortosa. FOTO: CEDIDA

grafies, afirma que en una de les imatges que troba més curioses mostra un homenatge a l'alcalde: «Un dia li van fer un homenatge Joaquín Bau, llavors alcalde de Tortosa. La imatge que ho retrata mostra al batlle rodejat de pagesos i alcaldes pedanis i, per a mi, és molt paradigmàtica, perquè es veu un contrast evident entre Bau, que va amb un vestit d'home llarg i uns guants, i els pagesos, vermells pel sol i vestits amb roba de treball». 'Ramon Borrell, la crònica d'un temps' forma part de la col·lecció Finestres al passat, que recull les millors fotografies del fons de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre i que edita Onada Edicions.

La memòria dels fotògrafs

L'Arxiu Comarcal del Baix Ebre mostra de forma anual l'obra d'un fotògraf de la zona a través d'una sèrie de llibres en forma d'àlbum fotogràfic. Finestres al passat és una col·lecció que dignifica els fotògrafs i que, a més, les fotografies seleccionades constitueixen un document històric que aporta tota una sèrie d'informació i ajuda a comprendre el nostre passat més recent. «Hauria sigut un pecat no treure a Ramon Borrell en un d'aquests reculls», sentència l'historiador Albert Curto. 'Ramon Borell, la crònica d'un temps' és el setè número d'una col·lecció que també inclou la mirada fotogràfica d'altres personalitats que van deixar empremta al nostre territori, com Pista Hitz, José Dauff, Gerard Vergés, Joan Sorlí, Paco Boluina i Eudaldo Pedrola.